

DZIENNIK ŁÓDZKI

Cena 3 zł

Rok III
Łódź,
wtorek
1 kwietnia
1947 r.

Nr 90 (636)

ZAPOWIEDŹ POŻYCZKI USA

Plany Wall-Street

Powszechnie wiadomo, że przed wojną współpraca amerykańskich trustów z przemysłem niemieckim była bardzo bliska. Pomiedzy IG Farbenindustrie i Standard Oil, pomiedzy Kruppem i Siemensem i szeregiem amerykańskich monopolii istniały umowy, regulujące podział rynków światowych. Istniała także żywa wymiana doświadczeń i wynalazków.

Dzisiaj amerykańscy przemysłowcy uważają, że należy zmienić metody. Wojna wzbogaciła ich w takim stopniu, że nie chcą już pertraktować, jak równi z równymi. Denazifikacja, demokratyzacja, upaństwowienie przemysłu? Ależ to — według zdania monopolistów amerykańskich — znaczyłoby wylać dziecko wraz z kąpielą. Czas na niepodzielny monopol, na wyłączne władanie rynkami światowymi.

W XIX wieku angielscy przemysłowcy, tworząc największą siłę gospodarczą w świecie, byli entuzjastami wolnej konkurencji. W istocie szło im o konkurencję, wolną od konkurencji. Amerykańscy przemysłowcy są dzisiaj również gorącymi zwolennikami tej zasady. Głoszą swobodę handlu, potępiają w czambuł specjalne umowy, w imię demokracji z oburzeniem piętnują brytyjski system preferencyjny itp. Inwazja kapitału amerykańskiego w Niemczech prowadzona jest w tempie znacznie szybszym i z zapalem znacznie większym, niż swego czasu prowadzona była inwazja wojsk amerykańskich na kontynent europejski. Ideal ich jest prosty:

h Początkowo pozostanie szereg wielkich fabryk, jako przedsiębiorstwa prywatne, w których kapitał amerykański będzie poważnie zaangażowany. Oparte na potencjale gospodarczym amerykańskiego trustu macierzystego, fabryki te szybko wzrosną. Część już przed wojną należała do Amerykanów. Szereg innych Amerykanie obecnie energicznie skupują. Poza tym będzie istniała pewna liczba niemieckich wielkich fabryk. Bada one jednak gospodarstwo słabsze i — wcześniej czy później — pójdą do Canossy.

Cóż na to Niemcy? Uwzględniając realne możliwości, zniszczenia wojenne i straty, Niemcy mają wszelkie przyczyny ku temu, by być zadowolonymi z takiego rozwiązania. Stają się dziś stopniowo wysoki urzędnikami amerykańskich monopolii. Jak angielsi, zwyciężeni książęta stawali się z łaski triumfatora i w dobrze rozumianym obopólnym interesie, marszałkami dworu albo namiestnikami nowego władcy.

Gdy swego czasu Theodor Roosevelt oficjalnie rozwiązał amerykański trust stalowy, rozbiłając go na poszczególne jednostki, przywódcy „samodzielnego” zjednoczenia w dalszym ciągu zbierały się u b. szefa trustu dla otrzymania dyrektyw.

Należy zawsze pamiętać o tym, że ludzie tworzą system. Dlatego rozwiązanie monopolii, upaństwowienie koncernów — to nie wszystko. Wraz z rozwiązaniem monopolii należy usunąć monopolistów. Nie wolno pozostawić na czołowych stanowiskach w przemyśle niemieckim b. właścicieli koncernów, niezależnie od tego, czy zapatrzyli się w legitymację urzędnika państwowego.

M. L.

Wzmogła terror w Grecji Znamienne oświadczenie szefa delegacji polskiej w komisji śledczej ONZ

BELGRAD PAP. Korespondent PAP w Belgradzie zwrócił się z okazji przyjazdu komisji śledczej ONZ do Jugosławii do szefa delegacji polskiej w tej komisji ministra pełnomocnego Putramenta z prośbą o udzielenie wywiadu.

W toku rozmowy min. Putrament odpowiedział na następujące pytania:

Jak na sytuację w Grecji wpłynęła obietnica pożyczki amerykańskiej.

Prasa prawicowa już z początkiem marca bież. roku wszczęła propagandę, związaną z pożyczką amerykańską.

Rząd grecki wzmógł wtedy swą terrorystyczną działalność. Wyrazem tego stało się mianowanie na ministra bezpieczeństwa greckiego Michajłowicza — Napoleona Zerwasa, który natychmiast przystąpił do masowych aresztowań i deportacji.

W czasie pobytu komisji śledczej w Salonikach zastrzelono w biały dzień na ulicach miasta znanego przywódcę demokratycznego Zewgosa. Przystępstwo to wyrażerowała żandarmeria grecka. Ponadto banda faszystowska napadła na więzienia na Peloponezie i wymordowała kilkunastu więźniów — komunistów. W Grecji wzmogła się.

Rząd wystąpił obecnie z odkrytą przybiłą jako zdecydowanie faszystowski. Bezpośrednio po odjeździe z Aten komisji, rząd aresztował kilkaset osób, które pozostały z nią w kontakcie.

Zwarty front demokratyczny przeciwstawia się klice imperialistycznej Marszałek Tito o polityce państw słowiańskich

BELGRAD, 31. 3. (PAP). Przemawiając na łącznym posiedzeniu obu izb parlamentu jugosłowiańskiego, premier marszałek Tito poruszył szereg aktualnych zagadnień między narodowych.

Zaprzeczył on twierdzeniom, jakoby istniały bloki wschodni i zachodni, podkreślając, że w istocie rzeczy przeciwstawiają się sobie z jednej strony zwarty front wszystkich nowych krajów demokratycznych Europy wschodniej oraz mas demokratycznych w Anglii, Ameryce i innych krajach, które pragną pokoju, z drugiej zaś — mała klika imperialistyczna.

Z kolei marszałek Tito krytykował stanowisko Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych wobec postulatów jugosłowiańskich, mówiąc, że trudno byłoby scharakteryzować tę politykę jako politykę sprzymierzeńców wobec kraju sprzymierzonego.

Wśród hucznych oklasków parlamentu marszałek Tito omówił nacechowane przyjaźnią i zaufaniem stosunki Jugosławii ze Związkiem Radzieckim.

Co się tyczy traktatu pokojowego z Włochami, to marszałek Tito zaznaczył, że Jugosławia mimo swych zastrzeżeń, traktat ten podpisał, ponieważ pragnie pokoju i ponieważ traktat ten otwiera drogę do wznowienia stosunków z Włochami.

Odnosnie jugosłowiańskich roszczeń terytorialnych mówca oświadczył, że kwestia Karyntii nie jest zamknięta i nigdy nie będzie zamknięta, dopóki aspiracje Jugosławii nie zostaną zaspokojone.

Krwawe starcia w Bombaju

Liczba zabitych i rannych wzrasta

Mahatma Gandhi będzie konferował z wicekrólem Indii

LONDYN, 31. 3. (PAP) — Agencja Reutera donosi z New Delhi: Podczas gdy w New Delhi oczekiwano jest przybycia Mahatmy Gandhiego na rozmowy polityczne z nowym wicekrólem Indii lordem Mountbattenem, wojska brytyjskie zmuszone były do interwencji w czasie starć pomiędzy muzułmanami i Hindusami w Bombaju, które pociągnęły za sobą wiele ofiar w zabitych i rannych.

Zamieszki rozpoczęły się podczas religijnej procesji Hindusów. Kilka świątyń zostało spalonych. W pewnej miejscowości, spalono samochód wraz z pasażerami. 19 razy policja brytyjska użyła broni palnej przeciwko tłumom. Również w zjednoczonych prowincjach Cawpore po zamieszkach, w czasie których Hindus i muzułmanie obrzucali się kamieniami, interweniowała policja i wojsko.

Kilku policjantów i urzędników miejskich zostało rannych, w miejscowości Ronchi w Bikarze podczas

okres trwania pertraktacji pomiędzy wicekrólem a Gandhim.

W najbliższych dniach przybędzie do New Delhi, przewodniczący ligi muzułmańskiej Innach, który również został zaproszony na pertraktacje z wicekrólem Indii.

Od czasu objęcia urzędowania, przed tygodniem wicekról odbył już narady z członkami rządu tymczasowego oraz szeregiem przywódców politycznych w Indiach.

Odbudowa przemysłu francuskiego

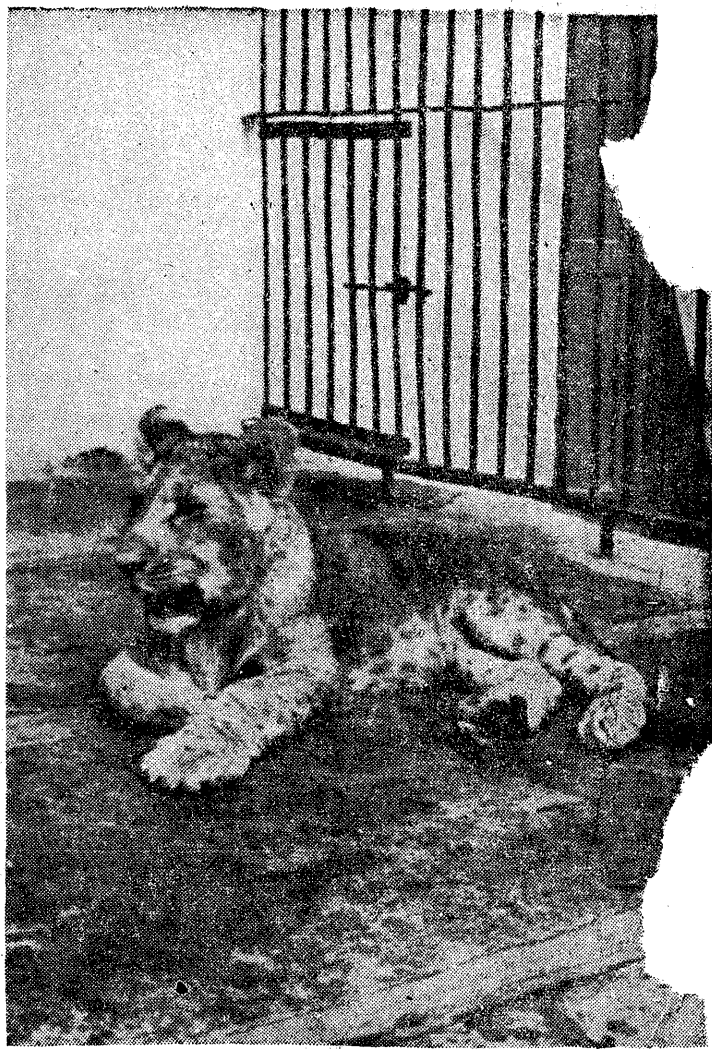
postępuje szybko naprzód

PARYŻ, 31. 3. (PAP) — Pomimo ciężkiej zimy i trudnych warunków atmosferycznych na ogół przemysł francuski utrzymał wzrost produkcyjny w ciągu ostatnich miesięcy i jak wynika z danych oficjalnych produkcja osiągnęła około 70% poziomu przedwojennego.

Pomimo wielkiego braku rąk roboczych, od chwili wyzwolenia czyli od 2,5 lat dokonano się we Francji

wielki postęp. Plan pięcioletni Moneta i wysiłki robotników francuskich przyczyniły się do tego, że prezydent Auriol stwierdzić mógł, że produkcja osiągnęła prawie poziom z roku 1938.

Przemysł włókienniczy najbardziej przystosowany do eksportu produktu je obecnie 90% towarów w porównaniu z poziomem z roku 1938.

Młody lew — chluba łódzkiego ZOO.

(fot. J. Płażewski)

Nowi ambasadorowie

Stanów Zjednoczonych

WASZYNGTON, 31. 3. (PAP). W poniedziałek podano tu do wiadomości nominacje nowych ambasadorów. Cavendish W. Cannon został mianowany ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Jugosławii, a Charles Pettersson.

John C. Wiley został w Portugalii i Stanton basadorem w Polsce.

Głosy prasy pa

o śp. gen. Świercze

PARYŻ, 31. 3. (PAP). Wiedomość o tragicznej śmierci generała Świerczewskiego, ciorys zmarłego.

Deputowany Andre Mart, manife" w obszernej wypowiedzi przypomina ośmiogłębienie w Paryżu i pisząc, że w tym czasie, kiedy w Polsce, kroczącej niepołamow ku nowej demokracji.

Ugodził w jednego z tych, którzy pobili Niemcy hitlerowskie.

Wojska brytyjskie

opuszczy Kair

LONDYN, 31. 3. (PAP). Agencja Reutera donosi z Kairu, że w dzialek król Egiptu, Faruk w mundurze naczelnego dowódcy armii egipskiej, zatknął sztandar egipski na koszarach Kasr El Nil w obecności 10-tysięcznych tłumów. Koszary te w sobotę zostały ewakuowane przez wojska brytyjskie, które zajmowały je blisko 65 lat.

Wyspy Dodekanezu

przekazano Grecji

LONDYN, 31. 3. (PAP). Agencja Reutera donosi, iż w imię rządu brytyjskiego generał Braker przekazał zarząd wysp Dodekanezu prezydentowi i wiceprezydentowi rządowi Yonides.

Z dniem 1 kwietnia zostanie wprowadzona waluta grecka w stosunku 20 drachm za 1 lira włoskiego. Zaczyna również funkcjonować sądy greckie oraz poczta.

Przybywa również żandarmeria grecka, aby pełnić służbę policyjną.

Ogłoszenia w „Dzienniku Łódzkim” —
dają najlepszy skutek

PUNKTY PRZYJMOWANIA: Piotrkowska 6, 3 piętro okienko 315, tamże sklep na parterze (do godz. 6 wiecz) księgarnia „Czytelnika” Piotrkowska 62, rozdzielnia gazet — Hala na Placu Niepodległości

Na horyzoncie politycznym

Przed wiosenną sesją sejmową

Radzą komisje — Rada Państwa — Sześciu z PSL

Wiosenna sesja sejmowa jest coraz bliżej. Zgodnie z Małą Konstytucją ma być na niej rozpatrzony i uchwalony budżet państwowy na rok 1947. Preliminarz budżetowy został już — jak o tym donosiliśmy — wniesiony do Sejmu. Najważniejszą jego cechą jest to, że jest to budżet nie tylko zrównoważony, ale dochody preliminowane są wyższe, niż wydatki. Jest to budżet bez deficytu.

Jakkolwiek Sejm jeszcze nie obraduje, rozpoczęły intensywną pracę Komisje. W ubiegłym tygodniu odbyły posiedzenia Komisje: skarbowo - budżetowa, rolno i oświatowa, wczoraj radziły Komisje: wojskowa i zdrowia, a 2-go

kwietnia zbierają się Komisje: administracji i bezpieczeństwa, komunikacyjna, kultury i sztuki, pracy i opieki społecznej oraz wyznaniowa i narodowościowa.

Na Sejmowej Komisji Skarbowo-Budżetowej rozpatrywano sprawę zatwierdzenia szeregu dekretów, wydanych po ostatnim posiedzeniu KRN na jesieni ub. roku. Poseł Hochfeld (PPS) zrzekł się stanowiska wiceprzewodniczącego tej komisji, proponując jednocześnie na to miejsce posła Krygiera (PPS). Komisja kandydaturę tę akceptowała.

Sejmowa Komisja Rolna rozpatrywała wniosek nagły posłów Stronnictwa Ludowego w sprawie

szybkiego dostarczenia rolnikom nawozów sztucznych do wiosennych zasiewów; postanowiono zgłosić na plenum Sejmu rezolucję w tej sprawie. Poza tym przedmiotem dyskusji był dekret z dn. 26 sierpnia 1946 r. o zniesieniu Izby Rolniczych. Komisja postanowiła zgłosić na plenum Sejmu wniosek o zatwierdzenie tego dekretu. Przeciwnemu wystąpił przedstawiciel PSL poseł Nowak zapowiadając zgłoszenie wniosku mniejszości w tej sprawie.

W sprawie rozpatrywanego następnie dekretu o organizacji Komisji Ziemskich nie powzięto decyzji.

Sejmowa Komisja Oświatowa przedyskutowała, a następnie przyjęła bez zmian dekrety rządowe:

o przekształceniu Akademii Nauk Politycznych w Warszawie na Państwową Szkołę Akademicką o utworzeniu wydziałów architektury, inżynierii i komunikacji w Akademii Górniczej w Krakowie, o obowiązku współpracy w nauczaniu w szkołach zawodowych, i o zmianie ustawy z dn. 19 marca 1937 r. o zakładaniu i utrzymywaniu dofinansowanych szkół zawodowych. Uznano potrzebę upaństwowienia Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Dekret o stopniu inżyniera zostanie znieważony.

Ważnym wydarzeniem było pierwsze posiedzenie Rady Państwa. Jest to instytucja nowa, która przejęła funkcje, sprawowane uprzednio przez Prezydium KRN. W skład Rady Państwa, w przeciwieństwie do Prezydium KRN, które składało się wyłącznie z przedstawicieli partii politycznych — wchodził bezpartyjny mianowicie prezes NIK dr Henryk Kołodziej-ski.

Zatwierdzony przez Radę Państwa dekret o zmianach w organizacji rządu i w zakresie działania naczelnego władz administracyjnych łączy sprawy dotyczące produkcji i sprawy, dotyczące zakupu i zbytu w jednym resorcie — Ministerstwie Przemysłu. W związku z tym nastąpią niewątpliwie zmiany w organizacji handlu państwowego. Nie jest wykluczone, że Państwowa Centrala Handlowa ulegnie dalekosiężnym przekształceniom.

Ciągłe fermenty i tarcia w Polskim Stronnictwie Ludowym stały się rzeczą tak już powszednią, że bez większego echa w prasie przeszedł ogłoszony przez „Gazetę Ludową” komunikat o wykluczeniu z tego stronnictwa sześciu członków jego działaczy, mianowicie: Czesława Wycecha (byłego ministra oświaty z ramienia PSL), Józefa Niecki, Jana Domańskiego, Bronisława Thomasa (Szczecin), Bolesława Stolarczyka (Olsztyn) i Jana Dębskiego (Wrocław). Wykluczono ich — jak podaje komunikat — „za działanie na szkodę stronnictwa”. Biedne PSL, nawet własni przywódcy mu szkoda!

J. Kor.

Nowy system obronny

tworzą państwa słowiańskie przed agresją ze strony Niemiec

PRAGA 31.1. (PAP) — Czesko-słowacki minister Obrony Narodowej, gen. Svoboda wziął udział w uroczystym akcie poświęcenia jednej z kopalń ostrawskich jego imieniem i nazwiskiem.

Przy tej okazji gen. Svoboda wygłosił przemówienie, podkreślając znaczenie zagłębia ostrawsko-kra-wińskiego jako „mostu gospodarczego i komercyjnego, łączącego Czechosłowację z Polską”.

Mówiąc dalej o stosunkach czesko-słowacko - polskich, minister Svoboda oświadczył:

„W dniu 10 marca rb. podpisany został w Warszawie czesko-słowacko-polski układ przyjaźni i wzajemnej pomocy. Czechosłowacja, Polska i Związek Radziecki stworzyły w ten sposób system obronny, definitywnie kładący kres ekspansji niemieckiej na wschód.

Wszystkim demokratycznym i miłującym pokój narodom Europy przybywa nowy czynnik, gwarantujący sąsiedom Niemiec i całej Europie pokój, bezpieczeństwo i szczęśliwy rozwój.

W dalszym ciągu swego przemówienia minister Svoboda opisał swe wrażenia z ostatniego pobytu w Polsce, stwierdzając, że w Polsce panuje nowy duch — prawdziwie demokratyczny i słowiański. Wyrażając wiarę, że między obu krajami dojdzie do zrozumienia i załatwienia

niezwiązanych dotychczas kwestii spornych, gen. Svoboda powiedział na zakończenie:

„Nie powinniśmy oglądać się

Przedstawiciele państw obcych u trumny śp. gen. Świerczewskiego

W Klubie Oficerskim Sztabu Generalnego przestoczonym na dom żałoby, gdzie spoczywa trumna ze szczątkami doczesnymi śp. gen. Karola Świerczewskiego, wyłożono księgę kondolencyjną.

W dniu 31 marca rb. wpisali się do księgi kondolencyjnej ambasado-

wstecz i cofać się pamięcią do spraw, które nas dzieliły. Musimy mieć na myśli wolność i zabezpieczenie przyszłości. Po przejściach narodów czesko-słowackiego i polskiego w minionym tysiącleciu zwyciężyły rozsa-dek i nasze wspólne słowiańskie serce”.

rowie: ZSRR, Rumunii i Jugosławii, postów: Czechosłowacji, Szwecji i Hiszpanii, oraz charges d'affaires: Chin, Francji i Stanów Zjedn. A.P.

WARSZAWA, 23.3. (PAP) — W pogrzebie gen. broni Karola Świerczewskiego wezmą udział następujące delegacje zagraniczne:

Delegacja radziecka w składzie 5 osób, z gen. Trubniakowem z. ca. marszałka Rokossowskiego na czele. Delegacja francuska z gen. Zellerem, przedstawicielem generalnego inspektora francuskich sił zbrojnych oraz gen. Petit, który reprezentuje ministra obrony narodowej republiki francuskiej. Delegacja czeskosłowacka, w składzie 5 osób z gen. ar. mii Klapalktem na czele oraz z 2 generałami. Delegacja republiki hiszpańskiej z gen. Modesto i gen. Car-tan. Delegacja jugosłowiańska z gen. Lejtanem Iwanem Rukowina na czele.

Nie będzie zasiłków świątecznych na Wielkanoc

WARSZAWA. (PAP). Idąc po linii wytycznej polityki płac i stabilizacji rynku finansowego, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwa-lił, iż zakaz wypłaty zasiłków zimowych i świątecznych odnosi się też do wypłaty zasiłków z okazji świąt Wielkanocnych.

Dopuszcza się wyjątki od tej zasady jedynie wtedy, gdy wypłaty takich zasiłków świątecznych są wyraźnie zagwarantowane w układach zbiorowych pracy.

B. więźniowie polityczni rozpoczęli obrady w Paryżu

PARYŻ, 31.3. (PAP). W niedzielę, dnia 30 marca rozpoczął obrady w Paryżu międzynarodowy kongres b. więźniów politycznych. W kongresie biorą udział delegaci 18 państw. Polską reprezentują minister Kwiatkowski, jako przewodniczący delegacji, oraz gen. Janusz Jarzycki, inż. Czesław Leski, Czamecki, Kolakowski, Borg i Mentzel. Na wniosek przedstawiciela hiszpańskiej federacji demokratycznej, wysłano depeszę kondolencyjną do rządu polskiego w związku z tragiczną śmiercią gen. Waltera — Karola Świerczewskiego, bohatera spod Aragonu i Guadalajary, który został zamordowany przez faszystów terrorystów i podżegaczy do nowej wojny.

W pierwszym dniu obrad przemawiał inż. Leski, sekretarz generalny Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych.

Mówca przypomniał zbrodnie hitlerowskie w Polsce, po czym zdał sprawozdanie z przebiegu „tygodnia solidarności międzynarodowej b. więźniów politycznych”. Wzywając do czujności, do utrwalenia pokoju, do walki z podżegaczami wojennymi, mówca zakończył przemówienie okrzykiem, podjętym przez zgromadzonych: „Niech żyje pokój, niech żyje solidarność i braterstwo b. więźniów politycznych”.

Sprawozdanie polityczne złożył minister Świątkowski. Oświadczył on m. in.: „Narody świata, po wywal-

czeniu zwycięstwa w nieubłaganych zmaganiach, pragną, aby zwycięstwo, uzyskane za cenę życia milionów ludzi, zostało uwieńczone sprawiedliwym i trwałym pokojem. Największą ofiarą braterstwu jej żołnierza, dzięki wysiłkom wszystkich ludów Związku Radzieckiego przesiłła się fala wojny i w Berlinie został zatknięty sztandar zwycięski”.

Mówca przypomniał ofiary, jakie poniosły inne narody ze szczególnym podkreśleniem udziału Polski dla wspólnej sprawy.

W dniu 27 marca 1947 roku zmarła, przeżywszy lat 50
S. + P.
MARIA STYPUŁKOWSKA
KIEROWNICZKA DOMU OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM
WYDZ. OPIEKI SPOŁECZNEJ ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI.
CZEŚĆ JEJ PAMIĘCI!
ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

We wtorek, dnia 1 kwietnia b. r., w dniu Imienin
S. + P.
ZBIGNIEWA GAJEWSKIEGO
INŻYNIERA ARCHITEKTA,
zmarłego dnia 23 lutego 1947 r., odbędzie się Msza św. o godzinie 8,30 rano w Kościele św. Krzyża przy ul. Sienkiewicza, o czym zawiadamiają
(1216)
PRZYJACIELE.

S. + P.
STYPUŁKOWSKA MARIA
PRACOWNICZKA ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI,
ur. 8. 7. 1896, zmarła 27. 3. 1947 r., po ciężkich cierpieniach.
POGRZEB ODBYŁ SIĘ DNIA 31-ego MARCA 1947 r., O GODZINIE 16-iej z KAPLICY OMENTARZA NA DOŁACH.
NABOŻENSTWO ŻALOBNE ODBĘDZIE SIĘ DNIA 1-ego KWIETNIA 1947 r., O GODZINIE 9-tej RANO W TEJŻE SAMEJ KAPLICY, O CZYM ZAWIADAMIA
(2127-p)
NIEOBECNA SIOSTRA i PRZYJACIELE.

WARSZA
Wojciecie z Egiptu
marca zakończyła się ewakuacja wojsk brytyjskich z Egiptu.
Kilka pożegnania łzami
Ani kropla cienia piramid,
ani radości poczuł dreszcze
i wzięcia: „No, nareszcie...”
CZYS.

